

Міністерство освіти і науки України

ОДЕСЬКА ДЕРЖАВНА АКАДЕМІЯ БУДІВНИЦТВА ТА АРХІТЕКТУРИ

Навчально-науковий інститут бізнесу та інформаційних технологій
Кафедра організації будівництва і охорони праці

СИЛАБУС
ОСВІТНЬОЇ КОМПОНЕНТИ – ОК28
НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ОСНОВИ ОХОРОНИ ПРАЦІ

Освітній рівень	перший (бакалаврський)	
Програма навчання	обов'язкова	
Галузь знань	13	Механічна інженерія
Спеціальність	133	Галузеве машинобудування
Освітня програма	Галузеве машинобудування	
Обсяг дисципліни	3,0 кредити ECTS (90 академічних годин)	
Види аудиторних занять	лекції, практичні заняття	
Індивідуальні та (або) групові завдання	Контрольна робота	
Форми семестрового контролю	Залік	

Викладач: Дашковська Ольга Петрівна, к.т.н, доцент кафедри організації будівництва та охорони праці.

В процесі вивчення даної дисципліни здобувачі вищої освіти **ЗНАЙОМЛЯТЬСЯ З ОСНОВНИМИ ЗАКОНАМИ РОЗВИТКУ ВИРОБНИЧИХ НЕБЕЗПЕК В ТРАНСПОРТНІЙ ГАЛУЗІ, МОЖЛИВОСТЯМИ ЇХ ПОПЕРЕДЖЕННЯ НА ПРАКТИЦІ, ІНДИВІДУАЛЬНИМИ І КОЛЕКТИВНИМИ ЗАСОБАМИ ЗАХИСТУ ТА**

ПРИЙМАТИ РІШЕННЯ У СФЕРІ ОХОРОНИ ПРАЦІ НА ПІДПРИЄМСТВАХ.

Наприклад: Дії при нещасному випадку на підприємстві.

Програмні результати навчання:

ПРН1. Знання і розуміння засад технологічних, фундаментальних та інженерних наук, що лежать в основі галузевого машинобудування відповідної галузі.

ПРН2. Знання та розуміння механіки і машинобудування та перспектив їхнього розвитку.

ПРН3. Знати і розуміти системи автоматичного керування об'єктами та процесами галузевого машинобудування, мати навички їх практичного використання.

ПРН4. Здійснювати інженерні розрахунки для вирішення складних задач і практичних проблем у галузевому машинобудуванні.

ПРН5. Аналізувати інженерні об'єкти, процеси та методи.

ПРН6. Відшуковувати потрібну наукову і технічну інформацію в доступних джерелах, зокрема, іноземною мовою, аналізувати і оцінювати її.

ПРН7. Готувати виробництво та експлуатувати вироби, застосовуючи автоматичні системи підтримання життєвого циклу.

ПРН8. Розуміти відповідні методи та мати навички конструювання типових вузлів та механізмів відповідно до поставленого завдання.

ПРН9. Обирати і застосовувати потрібне обладнання, інструменти та методи.

ПРН10. Розуміти проблеми охорони праці та правові аспекти інженерної діяльності у галузевому машинобудуванні, навички прогнозування соціальних й екологічних наслідків реалізації технічних завдань.

ПРН28. Прогнозувати небезпечні та шкідливі фактори, які виникають під час виконання робіт з технічного обслуговування та ремонту будівельних машин та автомобілів, розробляти профілактичні заходи з техніки безпеки, охорони праці, охорони навколишнього середовища та пожежної безпеки.

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми «Галузеве машинобудування» здобувачі вищої освіти:

повинні знати:

- основні принципи формування безпечної життєдіяльності людини;
- законодавчі акти та нормативні документи з питань безпеки життєдіяльності людини та охорони праці;
- основні принципи колективної безпеки.
- основні завдання виробничої санітарії та гігієни,

- основні вимоги до працездатності людини;
- основи фізіології праці в комфортних умовах;
- значення повітря робочої зони та методи захисту від шуму і вібрації;
- значення виробничого освітлення;
- суть і зміст питань електробезпеки;

повинні володіти:

- методикою визначення мікроклімату робочої зони;
- методикою розрахунку штучного освітлення;
- механізм підтримки здоров'я;
- методикою розрахунку природнього освітлення.

повинні вміти:

- застосовувати набуті знання для виявлення, постановки та вирішення завдань за різних практичних ситуацій на транспорті;
- організовувати пошук, самостійний відбір, якісну обробку інформації з різних джерел для формування банків на транспорті;
- застосовувати одержані знання й уміння для ініціювання та реалізації заходів у сфері збереження навколишнього природного середовища і здійснення безпечної діяльності на транспорті;
- вміти вирішувати професійні завдання на транспорті і розв'язувати проблеми у кризових ситуаціях з урахуванням зовнішніх та внутрішніх впливів;
- надавати першу допомогу потерпілому;
- оцінювати середовище перебування щодо особистої безпеки, безпеки колективу і суспільства;
- користуватися основними положеннями законодавчих і нормативних актів з ОП;
- розрахувати шляхи евакуації під час пожежі; користуватися первинними засобами пожежогасіння, проводити моніторинг небезпечних ситуацій та способи збереження життя і здоров'я,
- забезпечувати захист працівників в умовах загрози і виникнення небезпечних та надзвичайних ситуацій.

ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН

№ з/п	Назви тем	Кількість годин			
		лекції	практичні	лабораторні	самостійна
1, 2	Законодавча та нормативна база України про охорону праці.	4	2	—	5

№ з/п	Назви тем	Кількість годин			
		лекції	практичні	лабораторні	самостійна
3, 4	Особливості середовища життєдіяльності людини.	4	2	—	5
5	Виробничий травматизм.	2	—	—	5
6, 7	Нещасні випадки на виробництві.	4	2	—	8
8, 9	Санітарно-гігієнічні умови праці.	4	—	—	8
10, 11	Обмеження надходження шкідливих речовин.	4	4	—	5
12, 13	Інструктаж з захисту від шкідливих факторів.	4	—	—	5
14, 15	Електробезпечність. Вибухо- та пожежонебезпечність приміщень.	4	4	—	5
	Всього	30	14		46

Критерії оцінювання та засоби діагностики

Мінімальний та максимальний рівень оцінювання щодо отримання «заліку» за навчальною дисципліною «Основи охорони праці» складає 60 та 100 балів відповідно, і може бути досягнений наступними засобами оцінювання:

Засоби оцінювання		Мінімальна кількість балів	Максимальна кількість балів
Вид контролю	Кількість у семестрі		
Контрольна робота	1	10	20
Практичні роботи (виконання та захист)	5	10	25
Аудиторна контрольна робота	1	10	15
Контроль знань:			
Підсумковий (семестровий) контроль знань – залік	1	30	40
Разом		60	100

З дисципліни передбачено виконання контрольної роботи у одному семестрі.

Контрольна робота. Навчальним планом передбачено виконання контрольної роботи з дисципліни «Основи охорони праці». Зміст роботи пов'язаний із закріпленням теоретичних питань програми дисципліни «Основи охорони праці», містить у собі три теоретичних питання.

Два рази за семестр проводяться експрес контроль знань – **стандартизовані тести** (10-20 тестових питань), наприклад:

1. Служба охорони праці підприємства безпосередньо підпорядковується:

- а) Роботодавцю.
- б) Державному інспектору з охорони праці.
- в) Профспілці відповідної галузі.
- г) Головному інженеру підприємства.

2. У яких випадках на підприємстві проводиться позаплановий інструктаж з охорони праці?

- а) За умови зміни технології, заміни устаткування або нещасного випадку на виробництві.
- б) У разі переведення працівника з одного цеху до іншого.
- в) Під час направлення працівника для виконання одноразової або тимчасової роботи.
- г) За рішенням керівника служби охорони праці.

Підсумковий контроль знань проводиться для студентів, що не змогли з будь яких причин набрати необхідну кількість балів, або для студентів, що бажають збільшити вже набрану кількість балів. Підсумковий контроль знань здійснюється у вигляді усної бесіди з викладачем (комісією викладачів) по тематиці навчальної дисципліни.

Рекомендовані джерела інформації

Основна література

1. Атаманчук П.С., Мендерецький В.В., Панчук О.П., Чорна О.Г. Інтегрований курс безпеки життєдіяльності (теоретичні основи): Навч. посіб. – Кам'янець-Подільський: Буйницький О.А., 2009. – 200 с.

2. Атаманчук П.С., Мендерецький В.В., Панчук О.П., Чорна О.Г. Безпека життєдіяльності та охорона праці (Практичний курс): Навчальний посібник. – Кам'янець-Подільський: "Думка", 2010. – 152 с.
3. Безпека праці: ергономічні та естетичні основи: Навчальний посібник / С. Апостолук, В.С. Джигирей. А.В. Апостолук та ін. – К.: Знання, 2006. – 215 с.

Допоміжні джерела інформації

1. Законодавство України про охорону праці. – в 3-х т. – К., 1995. В редакції Закону https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/229-15_BPR, 2003, № 2, ст.10}
2. Закон України "Про охорону праці". //Голос України, №224, 14.10.1992. Редакція від 20.01.2018, підстава 2249–12
3. Закон України „Про охорону праці” від 21 листопада 2002 року. Кодекс законів про працю України. Офіційне видання. К.: Атіка. 2004. 120 с.
4. Закон України «Про охорону праці» від 14 жовтня 1992 р. з наступними змінами і доповненнями // <http://zakon1.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi>
5. Директива Ради Європейських Співтовариств 89/391/ЕЕС «Про впровадження заходів, що сприяють поліпшенню безпеки й гігієни праці працівників».
6. Конвенція МОП 187 «Про основи, що сприяють безпеці й гігієні праці». 19.
7. Концепція освіти з напрямку "Безпека життя і діяльності людини". - "Освіта України", № 50, 12.12.97.
20. Міжнародний стандарт SA8000: 2001 «Соціальна відповідальність». SA8000: 2001 Social Accountability International.
8. Міжнародний стандарт ISO 26000:2010 – «Настанова по соціальній відповідальності». ISO 26000: 2010 (Draft) Guidance on Social Responsibility.
9. Міжнародний стандарт OHSAS 18001:2007 Occupational health and safety management systems–Requirements. Системи менеджменту охорони праці – Вимоги.
10. Міжнародний стандарт OHSAS 18002, Guidelines for the implementation of OHSAS 18001. Настанова по впровадженню OHSAS 18001